

Til: Programstyret

Fra: Ragnvald Kalleberg, emneansvarlig i 2014

Om: Endringer av emnebeskrivelse og pensum for SVMET1010, fra våren 2014

Dato: 1-10-2013.

Jeg har endret litt på emnebeskrivelse og læringsmål. Som dere ser er det ikke kommet inn nye momenter. Det er snakk om litt reorganisering og tydeliggjøring.

Det viser seg at nåværende pensum er for stort. Det er på 1076 sider (når man regner Kalleberg m. fl. som 145 sider), så her har det tydeligvis vært et arbeidsuhell i forrige semester. Samtidig ønsker jeg å styrke pensumgrunnet på enkelte områder. **Her må det altså bort ganske mye eksisterende tekst for å oppfylle intensjonene.** Se forslaget om kutt og nye ting; samt begrunnelse for de nye elementene nedenfor. **Pensumomfanget er redusert fra 1076 sider til 965 sider.**

1. EMNEBESKRIVELSE OG LÆRINGSMÅL

Kort om emnet

SVMET1010 er et innføringsemne om samfunnsforskning basert på kvalitative data. Emnet er organisert som et samarbeid mellom fagene sosiologi, samfunnsgeografi og kriminologi. På fellesforelesningene gis en gjennomgang av pensum. Det gis eksempler på hvordan man skaffer seg ulike typer kvalitative data, gjennom observasjon, intervju og bruk av foreliggende kilder. Viktige og vanskelige temaer utdypes og det trekkes forbindelseslinjer mellom ulike deler av pensum. Det forventes at studentene forbereder seg til forelesningene ved å lese relevante deler av pensum. På seminarene blir studentene veiledet av en seminarleder i utforming og gjennomføring av to emneoppgaver, basert på intervju, observasjon og foreliggende kilder. Det anbefales at studentene danner smågrupper for å diskutere hva de vil utforske, men selve oppgaven utføres og vurderes individuelt. Det arbeides også med oppgaver i tilknytning til pensum i seminargruppene.

Hva lærer du?

Kunnskapsmål

Etter endt kurs skal du ha fått kunnskap og innsikt om:

- Sentrale sider ved intervju, observasjon og bruk av foreliggende kilder.
- Forskjellige tilnærminger i analyse av kvalitative data.
- De sentrale elementer i kvalitative forskningsopplegg (spørsmål, data, analytiske kategorier, konklusjoner/svar), inklusive hvordan elementene påvirker hverandre. Kjenne til fasene i kvalitative undersøkelser.
- Vitenskapsteoretiske synspunkter som er relevante for forståelsen av forskningsopplegg basert på kvalitative data. Kjenne til forskjeller mellom kvalitative og kvantitative data og deres egnethet i forskjellige typer av forskning.

Kjenne til diskusjoner om kvalitative studiers vitenskapelige legitimitet.

- Sentrale trekk i kvalitative metoders historiske utvikling, inklusive bidrag om fortolkning av meningssammenhenger (hermeneutisk tradisjon).
- Noen sentrale forskningsetiske temaer, som informert samtykke, konfidensialitet og god henvisningsskikk.

Ferdigheter

Arbeidet i kurset skal bidra til å utvikle og styrke det å:

- Kunne utvikle de sentrale spørsmål for en undersøkelse, eksempelvis en semesteroppgave, bachelor- eller master-oppgave.
- Med utgangspunkt i et sett spørsmål (en problemstilling) kunne argumentere for valg av strategi for datainnsamling og analytisk opplegg for analyse av datamateriale.
- Kunne gjøre bruk av intervju, observasjon og foreliggende kilder for å besvare de sentrale spørsmål i en undersøkelse.
- Kunne analysere et kvalitativt datamateriale. Kunne gjennomføre en muntlig og skriftlig argumentasjon, hvor dokumentasjon av faktiske forhold og analyse av disse inngår.

Generell kompetanse

I likhet med andre BA-emner skal dette bidra til kulturell og demokratisk allmenndannelse, og etiske holdninger. Emnet skal utvikle og styrke forståelsen av:

- Vitenskapenes kulturelle rolle. Vitenskapelig kunnskap og arbeidsmåte er kulturverdier i sin egen rett, også uavhengig av nytte for brukere. Studenter og lærere tar del i århundrelange kulturelle tradisjoner. Vitenskapelig diskusjonskultur er en fellesverdi i et flerkulturelt samfunn.
- Vitenskapenes demokratiske rolle. Institusjoner for høyere utdanning er ikke bare relevante for arbeidslivet. Vitenskapelig kunnskap og diskusjonskultur spiller også en viktig rolle i åpen og opplyst demokratisk meningsdannelse.
- Vitenskapenes etiske rolle. Vitenskap er regulert av etiske verdier og normer, både internt i forskersamfunnet og eksternt i forhold til dem som utforskes og dem som bruker resultater av forskning. Emnet skal bidra til å forstå og praktisere forskningsetiske verdier, som saklighet, upartiskhet, de utforskedes integritet, vitenskapelig ydmykhet, god henvisningsskikk.

2. ENDRINGER I PENSUM

Artikler/kapitler/bøker som går ut (eller sidetall som korrigeres).

- Outhwaite (15 sider)
- Frønes (14 sider)
- Fangen (i Fangen og Sellerberg red.) (20 sider)
- Zelditsch (11 sider)

- MacClancy (14 sider)
- Njølstad (7 sider)
- Thagaard (72 sider). Bare kap 5 beholdes, dvs. "Innsamling av data – intervju og relasjoner i felten", s. 87-112 (25 sider).
- Kalleberg m. fl. kap. 8 (19 sider)
- Sahlin (23 sider)

Dette gir tilsammen 195 sider.

Artikler og kapitler som kommer inn. (Tilsammen: 84 s)

- Fangen. Inn med første kapittel i læreboken fra 2010. Læreboken er naturligvis allerede på pensum. (7s)
- Giddens, Anthony (1996): "What is Social Science", kap. 3, s. 65 - 77 i Giddens, *In Defence of Sociology. Essays, Interpretations & Rejoinders*. Polity Press. (12s)
- Kalleberg. Inn med "Dannelse som faglig fordring i høyere utdanning", s. 276 – 303 i Bernt Hagtvet og Gorana Ognjenovic, red.: *Dannelse. Tenkning, modning, refleksjon. Nordiske perspektiver på allmenndannelsens nødvendighet i høyere utdanning og forskning*. Oslo: Dreyer Forlag. (27s)
- Merton, Robert (1996/1938): "The Rise of Modern Science". Kap. 18, s. 223 – 240 i R. Merton, *On Social Structure and Science*. Chicago: Chicago University Press (17s).
- Tjora, Aksel. "Analyse av kvalitative data". Kap. 5 (s. 174-195) i Tjora (2012, andre utgave): *Kvalitative forskningsmetoder i praksis*. Gyldendal akademisk. (21s)

Samlet nytt pensum: 965 sider.

Kort begrunnelse:

Giddens (1996) kommer inn for ytterligere å tydeliggjøre og begrunne kvalitative forskningsoppleggs vitenskapelige legitimitet.

Kalleberg 2011 kommer inn for å tydeliggjøre hvordan emnet bidrar til de målene som er satt opp for generell kompetanse.

Merton (1938/1996) er et klassisk kvalitativt forskningsbidrag. Datagrunnlaget er primært tekster fra 1600-tallet (artikler, brev, referat av samtaler o.l.). Det er en glimrende illustrasjon av hva man kan få til av fascinerende samfunnsforskning – også for studenter i 2014 – ved å basere seg på slike kvalitative kilder. Studien illustrerer også det at samfunnsvitenskapelige publikasjoner kan være kulturverdier i sin egen rett (jf mål om generell kompetanse) og er direkte relatert til en tekst mange har lest i ex fac pensum (Mertons tekst om vitenskapens normative struktur).

Tjora (2012) kommer inn for å styrke et av de sentrale kunnskapsmålene. Tjora skal dessuten holde et par forelesninger og har kommet med et forslag om nettopp dette kapitlet.

Den største enkeltbiten som nå er fjernet, er Thagaards lærebok. ISS bruker imidlertid denne høsten bare 4 av de 10 kapitlene i boken. Det er et problem for studentene at de da må kjøpe hele boken. I dette forslaget beholdes altså bare kap. 5. - Vi bør dessuten ikke ha for mange omtalende metodebøker som også er delvis overlappende.

Om oppsetting av pensum.

Programutvalget krever at pensum skal settes opp i bolker. Det er imidlertid ikke å anbefale når det gjelder pensum for dette emnet. Det er flere av tekstene som bidrar til flere av målene for kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse. Den beste måten er å gi studentene en kommentert pensumliste hvor det redegjøres for hva tekstene handler om og hvordan de bidrar til målene.

Anbefalt litteratur

Pensum ex. fac. Ved SV-fakultetet (UiO) dreier det seg om, Balsvik, Eivind og Solli, Susanna M. (red.) (2011): *Introduksjon til samfunnsvitenskapene*. 2 bind. Universitetsforlaget. Oslo.

Pensum ex. phil. For tiden samlet i to kompendier, ett om filosofi og vitenskapshistorie, ett om etikk.

Becker, H., S., (2007) . *Writing for Social Scientists: How to start and finish your Thesis, Book, or Article*. The University of Chicago press. Chicago.

Dysthe, O., F. Hertzberg, T. L. Hoel (2000): *Skrive for å lære. Skrivning i høyere utdanning*. Oslo: Abstrakt Forlag.

@McIlwaine, C. and Datta, K. (2004): "[Endangered Youth? Youth, gender and sexualities in urban Botswana](#)", s.483-512 i *Gender, Place and Culture* Vol. 11, nr. 4.(31 sider)

Wright, Georg Henrik von (1971): "Two traditions", s. xi-xii, 1-33 i von Wright, *Explanation and Understanding*. Cornell University Press, Ithaca, New York. (35 s) Glimrende redegjørelse for de to hovedtradisjoner i vitenskapsteorien de siste 150 år ("positivisme" og "hermeneutikk").